

Analitik Çerçeve, Kapsam, Tanımlar ve Sınıflamalar

Amaç

İşlediği suçtan dolayı mahkeme tarafından haklarında hürriyeti bağlayıcı ceza verilerek 1 Ocak-31 Aralık tarihleri arasında ceza infaz kurumuna hükümlü statüsünde giriş ve ceza infaz kurumundan hükümlü statüsünden çıkış yapmış kişiler ile ceza infaz kurumunda 31 Aralık tarihi itibarıyla mevcut tutuklu ve hükümlü statüsündeki kişiler ve ceza infaz kurumlarının yapısı hakkında istatistik üretmektir.

Kapsam

Coğrafi kapsam: İl ve ilçelerdeki Adalet Bakanlığı'na bağlı tüm ceza infaz kurumları ve eğitimevleri.

Kapsanan kitle: 1 Ocak-31 Aralık tarihleri arasında ceza infaz kurumlarına hükümlü statüsünde giren ve çıkan hükümlüler ile 31 Aralık tarihi itibarıyla ceza infaz kurumunda mevcut tutuklu ve hükümlülerdir.

İlk derece mahkeme kararına göre hüküm verilmiş olup temyiz süreci devam edenler, yıl içinde giren hükümlülerde kapsanmamış ancak yıl sonu ceza infaz kurumu nüfusunda hükümlü içinde gösterilmiştir.

Tanım ve kavramlar

Ceza infaz kurumu: İşledikleri suçlardan dolayı haklarında hürriyeti bağlayıcı ceza verilen hükümlülerin, cezalarının infazı amacıyla özel olarak yapılmış binalardır.

Ülkemizde, genel olarak, kapalı ve açık olmak üzere iki tür ceza infaz kurumu bulunmaktadır. İçten ve dıştan korumayla görevli personeli bulunan ve firara karşı koruma önlemlerinin alındığı ceza infaz kurumlarına kapalı ceza infaz kurumu, hükümlülerin çalıştırılması esaslı üzerine kurulmuş, dıştan korumayla görevli personeli bulunmayan ve firara karşı koruma önlemi olmayan ceza infaz kurumlarına ise açık ceza infaz kurumu denir.

Bunların yanısıra, çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların infazı esnasında, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amacıyla oluşturulmuş çocuk eğitimevleri bulunmaktadır.

Suç: Türk Ceza Kanunu ve özel kanunlara göre ceza veya güvenlik tedbiri müeyyidesine bağlanmış fiillerdir.

Hükümlünün birden fazla suç işlemiş olması durumunda bu suçlardan her biri, hükümlünün suç türü sınıflamasında kullanılmaktadır.

Hükümlü: İşlediği suç/suçlar nedeni ile mahkeme tarafından hakkında hürriyeti bağlayıcı ceza verilerek, ceza infaz kurumuna giren kişidir.

Tutuklu: Soruşturma veya kovuşturma aşamasında kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında mahkeme kararıyla verilen tutuklama kararı ile tutukevine konulan kişidir.

Stok nüfus: Ceza infaz kurumunda 31 Aralık tarihi itibarıyla mevcut tutuklu ve hükümlü statüsündeki toplam kişilerdir.

Akış nüfus: 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasında ceza infaz kurumuna hükümlü statüsünde giriş ve ceza infaz kurumundan hükümlü statüsünden çıkış yapmış kişilerdir.

Ceza infaz kurumu kapasitesi: İnşaat projesinde veya daha sonra yapılan proje değişikliği ile her kişi veya grup için gereken taban alanı miktarına göre belirlenen asgari standartları karşılayarak bir ceza infaz kurumunun tutabileceği hükümlü ve tutuklu sayısıdır.

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Kanunu'na göre ceza sorumluluk yaşı 12 olmuştur. Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu yoktur. Bu kişiler hakkında, ceza kovuşturması yapılamaz, ancak çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

Ceza infaz kurumuna girdiği andaki yaş (giriş yaşı):Hükümlünün ceza infaz kurumuna girdiği tarihteki tamamladığı yaşıdır.

- **Suçun sınıflandırılması konusunda uluslararası bir sınıflama henüz olmamakla birlikte suç verilerinin sınıflandırılmasında Türk Ceza Kanunu (TCK) ve ceza hükmü taşıyan özel kanunlar temel alınmaktadır.**

Verinin Kapsamı

İl ve ilçelerde Adalet Bakanlığına bağlı ceza infaz kurumları ve eğitimevleri kapsamaktadır.

Ait olduğu yılın 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasında, ceza infaz kurumuna giren veya ceza infaz kurumundan çıkan hükümlüler ile 31 Aralık tarihi itibarıyla ceza infaz kurumunda mevcut tutuklu ve hükümlüler kapsamaktadır.

İlk derece mahkeme kararına göre hüküm verilmiş olup temyiz süreci devam edenler, yıl içinde giren hükümlülerde kapsamamış ancak yıl sonu ceza infaz kurumu nüfusunda hükümlü içinde gösterilmiştir.

Hesaplama Kuralları

Ceza infaz kurumuna giren veya çıkan hükümlülerin birden fazla suç işlemesi durumunda bu suçlardan her biri sayılmaktadır.

Bir hükümlünün aynı yıl içinde birden fazla defa ceza infaz kurumuna girmiş olması durumunda, bu hükümlü ceza infaz kurumuna birden fazla girse dahi tekil sayılmaktadır. Aynı durum ceza infaz kurumundan çıkan hükümlü için de geçerlidir.

Veri derleme tekniği: 2009 yılından itibaren, Adalet Bakanlığı tarafından oluşturulan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi veri tabanından manyetik ortamda derlenmektedir.

Bilgiler, ceza infaz kurumu yetkilisi tarafından, hükümlünün resmi kayıtlarına ve hükümlünün beyanına göre doldurulur.